

[Paul Holt.]

ligt, naar vi ser paa de tilsyneladende store Lønninger, der er nævnt; men naar jeg her nævner dette om Eksistensminimum, er det, fordi Eksistensminimum i nogen Grad er et relativt Begreb, og naar man delvis paa Statens Bekostning har faaet en Uddannelse, den bedst mulige Uddannelse, og med den Uddannelse som Forudsætning gaar ind i Arbejdet, har man Krav paa en vis Tilværelse, som man kan betegne som Eksistensminimum, og det er Statens Pligt at sørge for, at de, der er ansat i Statens Tjeneste, ikke gaar under et saadant Eksistensminimum.

Hvis vi f. Eks. drager en Sammenligning mellem en Embedsmand og en Haandværker, ligger det saaledes, at Haandværkeren har sit Værksted og sine Redskaber, medens Embedsmanden i alt Fald inden for en hel Række Arbejdsomraader har det saaledes, at han maa have sit Værksted i sit Hjem og sine Redskaber paa sine Bogreoler. Det er for Embedsmanden at gaa under Eksistensminimum, hvis han bor i en Lejlighed, hvor han ikke har Mulighed for at være alene og arbejde, og derfor er det berettiget, naar det Synspunkt fremføres her, at det, der ønskes fra Embedsmændenes Side, i Virkeligheden blot er dette at faa et saadant rimeligt Eksistensminimum. Man maa huske paa, at for mange, navnlig akademisk uddannede, er 8 Timers Arbejdsdagen som økonomisk Grundlag for deres Eksistens en Fiktion. Hvis de skal klare sig paa en nogenlunde ordentlig Maade, maa de gaa op over det, de maa skaffe sig Indtægter paa forskellig Maade. Udgifterne til Tjenestemandslønningerne maa betragtes som det, der skal afholdes af et Samfund paa Linie med andre livsnødvendige Foranstaltninger.

Med Hensyn til Spørgsmaalet, om Løn til gifte og ugifte skal være lige høje, kan man vel blive enig om, at principielt bør Lønnen være ens for gifte og ugifte, fordi det samme Arbejde bør aflønnes paa samme Maade. Arbejdet bør aflønnes i Forhold til sig selv. Forsørger- og Børnetillæg o. lign. er ikke en særlig Opgave for Staten i denne Forbindelse, men hører retteligt hjemme i den almindelige sociale Lovgivning. Det er derfor principielt rigtigt, at Børnetillægget afskaffes, men dets Bortfald rammer trods dets Lidenhed en hel Del Familier, og det er derfor meget beklageligt, at dets Bortfald ikke er ledsaget af en Gennemførelse af en generel Familietilskudslov for hele Samfundet. Saa længe en saadan ikke er gennemført, burde man have opretholdt den

svage Begyndelse til en saadan Ordning for Statens Tjenestemænd.

Paa et andet Omraade har den højtærede Finansminister opretholdt det sociale Synspunkt ved at bevare Forskellen mellem det Reguleringsstillæg, der tildeles gifte, og det, der tildeles ugifte Tjenestemænd. Som Forholdene er nu, maa den vel bevares, men principielt burde det være saaledes, at der gennemførtes ogsaa i denne Henseende lige Løn for lige Arbejde, og at de socialt begrundede Tillæg ikke knyttedes til Tjenestemandslønningerne, men til den almindelige sociale Lovgivning. Derved vilde man ogsaa medvirke til, at det rigtige Syn paa den sociale Lovgivning kunde trænge igennem, saaledes at denne ikke opfattes som noget, der sætter Skel imellem Befolkningens forskellige Dele, men bliver Udtryk for en lige Ret for alle. Naturligvis er jeg klar over, at der er noget, der skal løses straks, og at man derfor ikke i denne Lov med det samme kan ændre det. Men det havde været ønskeligt, om man hos Regeringen havde mødt nogen Forstaaelse for dette Forhold, saaledes at der i den almindelige sociale Lovgivning blev taget Hensyn hertil, og de socialt bestemte Dele af Tjenestemandslønningerne kunde fjernes fra denne og overføres til den almindelige sociale Lovgivning.

Med Hensyn til Forskellen mellem kommunale og statslige Lønninger har den højtærede Finansminister udtalt sin Bekymring for, om Kommunerne nu ogsaa vil holde sig inden for Statens Rammer, at de ikke vil hæve Lønningerne, saaledes at der paa ny kommer en Forskel. Men i Betragtning af, at de foreslaaede Lønninger ikke rigtig slaar til, kan man ikke støtte Ministeren i den Henseende. Jeg vil ikke tro, at det heller for Samfundet som Helhed er saa gavnligt, og det kommer af, at jeg her vil indføre, jeg kunde næsten sige liberalistiske Betragtninger; den højtærede Minister og hans Parti er jo Tilhængere af den frie Konkurrence, og jeg vil tro, at det er ganske sundt for Staten, om den kunde møde nogen Konkurrence, saaledes at Kommunerne lidt højere Lønninger stadig væk kunde være en lille Spore til, at Staten maaske kunde føre sine Lønninger højere op.

I Slutningsbemærkningerne i sin Forelæggelsestale kom den højtærede Finansminister ind paa de almindelige økonomiske Virkninger af Lønstigningen. Det er klart, at en Lønstigning uden en tilsvarende Stigning i Produktion og Import vil fremkalde Prisstigninger. Hvis man vil imødegaa disse Prisstigninger f. Eks. ved en haardhændet Prisregulering og Rationering, vil Lønstig-